

РЕШЕНИЕ

№ 31459

гр. София, 07.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 36 състав, в
публично заседание на 14.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наташа Николова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **3949** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 220 от Закона за митниците и чл. 44 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 09.10.2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза.

Образувано е по жалба на „МИЛКИ ГРУП БИО“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], ет. 5, ап. 12, подадена чрез адв. С. Ж., срещу Решение рег. № 32-96568/24.03.2021 г., издадено от директора на Териториална дирекция „Южна Морска“ в Агенция „Митници“, с което е коригиран тарифният код на стоката, посочен в митническа декларация (МД) MRN 20BG001007022525R5/24.08.2020 г. С решението са установени допълнително дължими публични задължения за досъбиране, както следва: вносно мито в размер на 8 401,98 лв. и данък върху добавената стойност при внос в размер на 1 680,39 лв.

В жалбата се твърди, че оспореното решение е незаконосъобразно, постановено при неправилно приложение на материалния закон и при неизяснена фактическа обстановка. Жалбоподателят оспорва извършеното от митническите органи тарифно прекласиране на стоката, като поддържа, че същата представлява рафинирано, избелено и дезодорирано палмово масло, химически непроменено, а не палмов шортънинг. Според жалбоподателя изводите на митническите органи са основани на неправилна преценка на заключенията на Централната митническа лаборатория и на неправилно тълкуване на относимите разпоредби на Комбинираната номенклатура. Твърди се, че понятието „текстуриране“ е посочено единствено в Обяснителните бележки към Хармонизираната система, които нямат задължителна правна сила и не могат да разширяват обхвата на тарифните позиции от Комбинираната номенклатура. Според жалбоподателя

митническите органи неправилно са въвели допълнителен критерий за тарифно класиране, който не произтича от текста на КН и не е предвиден в нейните забележки. Оспорва се и доказателствената стойност на извършената лабораторна експертиза, като се поддържа, че използваният метод AOCS Cc 16-60 може да установи единствено твърдостта, консистенцията и пластичната деформация на продукта, но не и неговия вид и дали същият представлява „палмов шортънинг“. Излагат се доводи, че липсват нормативно установени критерии и методология, въз основа на които продуктът да бъде определен като палмов шортънинг, както и че не са представени доказателства относно приложимостта на използвания метод и калибрирането на техническото средство. Жалбоподателят поддържа, че решението е издадено въз основа на неправилно възприети факти и необосновани изводи на митническите органи, поради което моли съда да го отмени изцяло. Претендира присъждане на направените по делото разноски. Направени са доказателствени искания за представяне на стандарта AOCS Cc 16-60 и методологията за изследване, както и за назначаване на съдебно-химическа експертиза.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, не се явява и не се представлява.

Ответникът – директорът на Териториална дирекция „Южна Морска“ в Агенция „Митници“, редовно призован, не изпраща представител. редовно Депозирани са писмени бележки от ответника от 13.05.2026 г., с които не възразява да се даде ход на делото, заявява, че няма да представя нови доказателства и изразява становище по същество. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не взема становище по съществото на спора.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

На 24.08.2020 г. „МИЛКИ ГРУП БИО“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], район „И.“, [улица], ет. 5, ап. 12, е подало митническа декларация MRN 20BG001007022525R5 за поставяне на стока под митнически режим „допускане за свободно обращение“. Стоката е описана в елемент от данни 6/8 като „RBD IFFCO HQPO 36/39 палмова мазнина в разфасовки от 20 кг.“, с нетно тегло 90 640 кг.

В елементи от данни № 6/14 „Код на стоката – код по Комбинираната номенклатура“ и № 6/15 „Код на стоката – код по Т.“ на митническата декларация е посочен код по КН/Т. 1511 90 99 00. Митническата стойност на стоката е определена в размер на 120 028,23 лв.

Съгласно данните в елемент от данни № 3/19 от митническата декларация, дружеството е действало чрез пряк представител по смисъла на чл. 18, § 1 от Регламент (ЕС) № 952/2013 – „МИРАМАР“ ЕООД, ЕИК[ЕИК]. Изпращач на стоката е FGV IFFCO SDN BHD, М., като държава на произход е декларирана М..

Към митническата декларация са представени търговска фактура № 37653205/16.07.2020 г., издадена от FGV IFFCO SDN BHD, на стойност 66 167,20 щатски долара, опаковъчен лист № 37653205/16.07.2020 г., анализен сертификат от 16.07.2020 г., здравен сертификат № FSQD 0678862/13.07.2020 г., фитосанитарен сертификат № 0304573/10.07.2020 г., сертификат за произход № 025050/16.07.2020 г. и коносамент № MEDUPM445797. Представените документи са били взети предвид при извършената първоначална документална проверка на декларацията.

В хода на последващ контрол митническите органи са извършили проверка относно правилността на декларираното тарифно класиране на стоката, като с оглед установяване на нейните обективни характеристики е извършено лабораторно изследване. За целите на изследването е взета проба от процесната стока, обозначена с лабораторен код № 6052_1007_20, по която е изготвена

Митническа лабораторна експертиза № 24_11.09.2020/30.12.2020 г.

Съгласно заключението на експертизата изследваната проба представлява пластична до твърда маслена маса при стайна температура 25°C, с хомогенна структура и гладка кремообразна текстура, термично стабилна и без разслояване. При проведените изследвания са анализирани химическите и физическите характеристики на продукта, неговият състав, начинът на получаване и характеристиките, относими към определяне на вида на стоката. Установено е, че продуктът не е претърпял химическа модификация, но е преминал през допълнителна обработка, свързана с промяна на структурата му.

В заключението на Митническа лабораторна експертиза № 24_11.09.2020/30.12.2020 г. е прието, че изпитаната проба от стока с търговско наименование „IFFCO HQPO 36/39“ представлява палмов шортънинг, съставен само от палмово масло или негови фракции, химически непроменени, но получен чрез текстуриране.

Във връзка с резултатите от лабораторното изследване директорът на Дирекция „Митническа дейност и методология“ при ЦМУ е изготвил становище рег. № 32-4595/06.01.2021 г. относно тарифното класиране на процесната стока. В становището е прието, че анализираният продукт представлява палмов шортънинг, получен от палмово масло или негови фракции, които след рафиниране са претърпели допълнителна крайна обработка за модифициране на кристалната структура – т. нар. „текстуриране“. Във връзка с резултатите от митническата лабораторна експертиза и на основание чл. 57, § 1 от Регламент (ЕС) № 952/2013, във връзка с правила 1 и 6 от Общите правила за тълкуване на Комбинираната номенклатура, компетентната структура в Централното митническо управление е приела, че процесната стока следва да бъде класирана в код по КН/Т. 1517 90 99 90, а не в декларирания от вносителя код 1511 90 99 00.

В становището е посочено, че въз основа на лабораторните изследвания стоката представлява палмов шортънинг, съставен изцяло от палмово масло или негови фракции, химически непроменени, но претърпели допълнителна крайна обработка чрез текстуриране за модифициране на кристалната структура. Прието е, че именно тази обработка отличава продукта от обикновеното рафинирано палмово масло по позиция 1511 и обуславя класирането му в позиция 1517 съобразно Общите правила за тълкуване на КН и Обяснителните бележки към Хармонизираната система.

На основание чл. 77, § 1, б. „а“ от Регламент (ЕС) № 952/2013 митническите органи са приели, че за стоката възниква вносно митническо задължение, като същото възниква на датата на приемане на митническата декларация – 24.08.2020 г., съгласно чл. 77, § 2 от същия регламент.

При приложимата ставка на вноското мито от 16 %, съответстваща на определения тарифен код 1517 90 99 90, и при митническа стойност на стоката 120 028,23 лв., размерът на дължимото вносно мито е определен на 19 204,52 лв. На основание чл. 54, ал. 1 и чл. 55, ал. 1 ЗДДС е определена данъчната основа за облагане с ДДС при внос в размер на 140 731,42 лв., формирана от митническата стойност на стоката, определеното вносно мито в размер на 19 204,52 лв. и декларираните разходи, свързани с вноса, в размер на 1 498,67 лв. При приложена данъчна ставка от 20 % е определен дължим ДДС при внос в размер на 28 146,28 лв.

След съпоставка между първоначално определените и заплатени публични задължения въз основа на декларирания тарифен код и тези, произтичащи от приетото ново тарифно класиране, митническите органи са установили разлика за досъбиране в размер на 8 401,98 лв. за мито и 1 680,39 лв. за ДДС, или общо 10 082,37 лв.

Съобщение рег. № 32-18749/19.01.2021 г. е изпратено до „Милки Груп Био“ ЕАД на основание чл. 22, § 6 от Регламент (ЕС) № 952/2013 във връзка с чл. 29 от същия регламент и чл. 8, § 1 от

Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446. С него дружеството е уведомено за мотивите, въз основа на които административният орган възнамерява да постанови неблагоприятно за него решение, като му е предоставено копие от Митническа лабораторна експертиза № 24_11.09.2020/30.12.2020 г. и е определен 30-дневен срок за представяне на становище.

В рамките на предоставения срок „Милки Груп Био“ ЕАД е депозирало възражение с писмо рег. № 32-62357/23.02.2021 г., в което е оспорило предвиденото тарифно класиране. Дружеството е поддържало, че понятието „текстуриране“ се съдържа единствено в Обяснителните бележки към Хармонизираната система, които нямат задължителна правна сила и не могат да разширяват приложното поле на тарифните позиции по Комбинираната номенклатура. Изложени са и доводи, че процесната стока не представлява хранителен препарат по смисъла на позиция 1517, а палмово масло, рафинирано и химически непроменено, което следва да остане класирано в позиция 1511.

По повод постъпилото възражение директорът на Дирекция „Митническа дейност и методология“ при ЦМУ е изготвил становище рег. № 32-78754/09.03.2021 г., в което е прието, че тарифното класиране се извършва въз основа на Общите правила за тълкуване на Комбинираната номенклатура, термините на позициите и подпозициите и забележките към разделите и главите, а Обяснителните бележки към Хармонизираната система и към Комбинираната номенклатура представляват признато в практиката на Съда на Европейския съюз средство за тълкуване на обхвата на тарифните позиции.

В становището е посочено още, че лабораторната експертиза е установила обективните характеристики на стоката като палмов шортънинг, получен чрез допълнителна обработка за модифициране на кристалната структура посредством текстуриране. Прието е, че именно тази необратима обработка отличава продукта от обикновеното рафинирано палмово масло и изключва възможността за класирането му в позиция 1511, като обуславя класирането му в код 1517 90 99 90.

Във връзка с направеното от дружеството възражение относно използваните в Обяснителните бележки понятия „текстуриране“, „видоизменение на текстурата“ и „видоизменение на кристалната структура“, директорът на Дирекция „Централна митническа лаборатория“ е представил служебна бележка рег. № 32-82518/12.03.2021 г. В нея е разяснено, че понятията „видоизменение на текстурата“ и „видоизменение на кристалната структура“ са взаимосвързани и равнозначни, тъй като текстурата на продукта се определя именно от неговата кристална структура. Посочено е, че при производството на палмов шортънинг чрез процеса на текстуриране се постига промяна на кристалната структура на маслото с оглед получаването на продукт с конкретни технологични свойства и предназначение за влагане в хранителни продукти. Предвид изложеното митническите органи са приели възраженията на дружеството за неоснователни, като са счели, че процесната стока представлява палмов шортънинг, получен чрез допълнителна обработка чрез текстуриране, поради което правилното ѝ тарифно класиране е в код по КН/Т. 1517 90 99 90.

Въз основа на събраните в административното производство доказателства директорът на ТД „Южна морска“ е издал оспореното Решение рег. № 32-96568/24.03.2021 г. В мотивите на решението е прието, че възраженията на „Милки Груп Био“ ЕАД са неоснователни, тъй като тарифното класиране се извършва съобразно Общите правила за тълкуване на Комбинираната номенклатура, а Обяснителните бележки към Хармонизираната система имат тълкувателно значение. Прието е още, че въз основа на митническата лабораторна експертиза процесната стока представлява палмов шортънинг, получен чрез текстуриране, поради което не може да бъде класирана в позиция 1511, а следва да бъде класирана в код по КН/Т. 1517 90 99 90.

С оспореното решение, на основание чл. 57, § 1 от Регламент (ЕС) № 952/2013 и правила 1 и 6 от

Общите правила за тълкуване на Комбинираната номенклатура, административният орган е определил за процесната стока код по КН/Т. 1517 90 99 90 вместо декларирания код 1511 90 99 00. Прието е, че за стоката е възникнало вносно митническо задължение към датата на приемане на митническата декларация – 24.08.2020 г., определени са вносно мито в размер на 19 204,52 лв. и ДДС при внос в размер на 28 146,28 лв., като за досъбиране са установени мито в размер на 8 401,98 лв. и ДДС в размер на 1 680,39 лв. С решението „Милки Груп Био“ ЕАД е определено като длъжник за посочените публични задължения, определен е срок за доброволното им заплащане и е посочен редът за обжалване на акта.

В хода на съдебното производство страните са ангажирали писмени доказателства относно лабораторното изследване, приложените методики, компетентността на митническата лаборатория, начина на вземане и идентифициране на пробата.

За изясняване на спора по делото са допуснати и изслушани две съдебно-химически експертизи. Първата съдебно-химическа експертиза е изготвена от вещото лице инж. А. П. Д. и е приета в открито съдебно заседание, проведено на 27.09.2022 г. Втората съдебно-химическа експертиза е изготвена от вещото лице д-р инж. хим. С. Р. Г. и е изслушана в открито съдебно заседание, проведено на 19.02.2026 г.

В заключението на първата съдебно-химическа експертиза вещото лице е посочило, че е извършило преглед на материалите по делото и на представената документация, като е отговорило на поставените от жалбоподателя въпроси относно използваните от митническата лаборатория методи за изследване и възможността чрез тях да се установи наличие на допълнителна обработка (текстуриране) на процесния продукт.

Вещото лице е констатирало, че по делото е представен стандартът AOCS Cc 16-60, като същият е приложим за изпитване на пластични и твърди мазнини, включително шортънинги, маргарини и краве масло. Според заключението обаче в стандарта липсват референтни стойности и критерии, въз основа на които да може да се установи дали даден продукт е претърпял текстуриране или друга допълнителна обработка, поради което методът не е приложим за доказване наличието на такава модификация.

Относно използвания при лабораторното изследване пенетрометър вещото лице е приело, че са представени документи за неговото сертифициране за нуждите на Агенция „Митници“, както и че чрез него може да се определя твърдостта на мазнините. Посочено е обаче, че използваният от Централната митническа лаборатория метод за установяване на текстуриране е вътрешно разработена методика, основана на стандарта AOCS Cc 16-60 и научна публикация, която не е стандартизирана и валидирана като национален стандарт. В тази връзка вещото лице е отбелязало, че по данни, съдържащи се в представени по делото писмени доказателства, Централната митническа лаборатория не е кандидатствала за стандартизиране и акредитация на тази методика като метод за установяване на текстуриране.

В заключението е посочено още, че макар Централната митническа лаборатория да притежава акредитация за извършване на лабораторни анализи, по делото не са представени доказателства тя да е акредитирана именно за извършване на изследване чрез пенетрация с цел установяване на текстуриране на палмови мазнини.

След извършения анализ на предоставената проба вещото лице е установило, че получените физикохимични показатели съответстват както на резултатите, получени от Централната митническа лаборатория, така и на сертификата на производителя и литературните данни за палмово масло. Според заключението тези показатели удостоверяват единствено, че продуктът представлява палмово масло, без наличие на примеси, но не позволяват да се направи извод дали същият е претърпял допълнителна обработка чрез текстуриране.

Вещото лице е посочило още, че използваните от митническата лаборатория стандартни методи за определяне на твърдост, йодно число, температура на топене и мастнокиселинен състав не могат да установят дали мазнината е допълнително обработена, а единствено нейния вид и химичен състав. Посочено е също, че в митническата лабораторна експертиза се съдържа позоваване на специализирана монография, според която продуктът „IFFCO HQPO 36/39“ представлява шортънинг, но по делото не е представен сертификат или друг документ от производителя, удостоверяващ това обстоятелство. Според вещото лице определянето на кристалната структура е извършено визуално, въпреки че съществуват инструментални методи като рентгеноструктурен анализ, дилатометрия и диференциална сканираща калориметрия, които биха позволили по-прецизно и обективно установяване на структурата.

В крайното си заключение вещото лице приема, че процесният продукт представлява палмово масло без данни за наличие на примеси, като по представените по делото материали липсват стандартизирани и валидирани методики за доказване на допълнителна обработка чрез текстуриране. Поради това, според вещото лице, не са налице достатъчно научни и технически основания процесната стока да бъде определена като палмов шортънинг или като допълнително модифицирано палмово масло.

Втората съдебно-химическа експертиза е изготвена от вещото лице д-р инж. хим. С. Г., назначен с протоколно определение от 02.10.2025 г. На експерта са поставени въпроси както от жалбоподателя „Милки Груп Био“ ЕАД, така и от директора на ТД „Митници Б.“, свързани с физикохимичните свойства на процесната палмова мазнина, приложимостта на използваната пенетрационна методика, наличието на текстуриране и причините за промяната в консистенцията на продукта след термична обработка.

По първия поставен въпрос вещото лице приема, че след рафиниране палмовото масло се разделя на две основни фракции – палмов олеин и палмов стеарин. Когато не се извършва фракциониране, то запазва полутвърда, но структурно нехомогенна консистенция при стайна температура. Познавайки се на специализираната литература, експертът сочи, че нетекстурираното рафинирано, избелено и дезодорирано палмово масло представлява разслоена и нехомогенна система, като при липса на допълнителна обработка след разтопяване и последващо охлаждане следва да възстанови първоначалните си физични характеристики.

По втория въпрос вещото лице е приело, че интерпретацията на резултатите от изпитването чрез пенетрация следва да се извършва с оглед конкретния използван пенетрометър, тъй като получените стойности зависят от конструктивните особености на уреда, геометрията на проникващия елемент, приложимия математически модел и условията на изпитване. Според експерта резултатите не могат да бъдат коректно оценени без съобразяване с техническите спецификации и методологичните указания на производителя.

По третия въпрос вещото лице е анализирано резултатите от митническата лабораторна експертиза и е приело, че е налице съществена разлика в пластичните свойства на продукта преди и след термична обработка. Според заключението след стапяне и последващо охлаждане се наблюдава намаляване на твърдостта и повишаване на пластичността, което се обяснява с промени във вътрешната кристална организация и фазовия състав. Въз основа на това експертът достига до извода, че процесната палмова мазнина IFFCO HQPO 36/39 най-вероятно е преминала през процес на

физическа модификация – текстуриране (пластифициране), при което чрез контролирано охлаждане, механично разбъркване и насочена кристализация се формира хомогенна, пластична и стабилна структура, без промяна в химичния състав на мазнината.

По четвъртия въпрос вещото лице заключава, че промяната в консистенцията след нагряване до 70°C и последващо свободно охлаждане се дължи на загуба на кристализационната памет и формиране на нова, по-груба и по-нестабилна полиморфна кристална структура, поради което продуктът не възстановява първоначалната си пластична консистенция, което съответства на визуалните изменения, установени при митническата лабораторна експертиза.

Съдът кредитира заключенията като компетентни, обективни и мотивирани, доколкото вещите лица са изследвали поставените въпроси въз основа на материалите по делото, приложените лабораторни анализи, използваните методики и специализираната литература. Заключенията не си противоречат по отношение на установените химични характеристики на процесната стока, а допълват доказателствения материал относно физичните свойства, структурата и поведението на продукта при термична обработка.

При обсъждането на първата съдебно-химическа експертиза съдът отчита, че вещото лице инж. А. П. Д. е извършило анализ основно относно приложимостта и доказателствената стойност на използваната от Митническата лаборатория методика за определяне на текстуриране чрез пенетрация. Заключението му съдържа подробни съображения относно липсата на стандартизирана и валидирана методика за доказване на процеса на текстуриране. Тези изводи обаче касаят преимуществено методологичните аспекти на извършеното лабораторно изследване, а не изчерпателно физикохимичните характеристики на самия продукт и процесите, чрез които се формира неговата структура.

За разлика от това, приетото по делото заключение на вещото лице д-р инж. хим. С. Г. съдържа анализ на свойствата на процесния продукт в зависимост от технологичните процеси, на които мазнините могат да бъдат подложени, включително влиянието на стапянето, охлаждането, кристализацията и механичното въздействие върху структурата на масната фаза. Вещото лице е изследвало именно релевантния за спора въпрос – дали установените характеристики на продукта могат да бъдат резултат само от рафиниране или предполагат допълнителна физическа обработка.

Съдът намира, че заключението на втората експертиза се подкрепя и от останалите доказателства по делото, включително от данните в МЛЕ № 24/11.09.2020 г./30.12.2020 г., в която са описани физическите характеристики на продукта, както и от установените свойства на стоката – пластична консистенция, хомогенна структура и стабилност при стайна температура.

Поради това съдът приема, че изводите на вещото лице д-р инж. хим. С. Г. следва да бъдат възприети при формиране на фактическите изводи по делото, доколкото дават пълен и относим отговор на спорния въпрос относно характера и технологичната обработка на процесния продукт.

При така установената фактическа обстановка, съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от активно легитимирано лице срещу подлежащ на съдебно оспорване индивидуален административен акт съгласно чл. 220, ал. 2 от ЗМ.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Съдебният контрол по чл. 168 от АПК обхваща проверката за законосъобразност на административния акт на всички основания по чл. 146 от АПК – наличие на компетентност на административния орган, спазване на установената форма, съответствие с административнопроизводствените правила, правилно приложение на материалния закон и съответствие с целта на закона.

При извършване на тази проверка съдът не е ограничен само от изложените в жалбата доводи, а следва служебно да установи наличието на всички основания, които биха могли да обуславят незаконосъобразност или отмяна на оспорения административен акт.

Оспореният акт е издаден от Директора на ТД „Южна морска“ при Агенция „Митници“ (понастоящем ТД „Митница Б.“), който притежава качеството на митнически орган по смисъла на чл. 5, т. 1 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (наричан по-нататък Регламент (ЕС) № 952/2013). Към датата на издаване на оспореното решение – 24.03.2021 г., административният орган е част от митническата администрация на Република България, която отговаря за прилагането на митническото законодателство и притежава правомощията на орган, оправомощен съгласно националното законодателство да прилага митническите разпоредби.

Съгласно чл. 19, ал. 1 от Закона за митниците решенията по прилагане на митническото законодателство се издават от директора на Агенция „Митници“ или от директорите на териториалните дирекции, а съгласно чл. 19, ал. 7 от ЗМ решения, взети без предварително заявление, се издават от директора на териториалната дирекция, където са възникнали фактите и обстоятелствата, изискващи вземането на решение, освен ако не е предвидено друго.

По делото са представени доказателства относно компетентността на издателя на акта, от които се установява, че към датата на постановяване на оспореното решение длъжността Директор на ТД „Южна морска“ при Агенция „Митници“ е заемана от надлежно оправомощено лице. Предвид изложеното съдът намира, че оспореният административен акт е издаден от компетентен административен орган, в рамките на предоставените му законови правомощия.

Оспореното решение е постановено в изискуемата писмена форма и съдържа необходимите фактически и правни основания за издаването му. В него са посочени митническата декларация с MRN 20BG001007022525R5/24.08.2020 г., процесната стока с търговско наименование „IFFCO HQPO 36/39 – палмова мазнина“, първоначално декларираният тарифен код, резултатите от извършената митническа лабораторна експертиза, направените изводи относно тарифното класиране, определеният нов тарифен код по КН/Т. 1517 90 99 90, размерът на възникналите митнически задължения, правните основания за тяхното определяне, лицето – длъжник, срокът за доброволно изпълнение, последиците при неплащане и редът за обжалване.

Поради това съдът приема, че са спазени изискванията на чл. 59, ал. 2 от АПК, приложим във връзка с чл. 29 от Регламент (ЕС) № 952/2013, относно съдържанието и мотивирането на индивидуалния административен акт.

Не се установява съществено нарушение на административнопроизводствените правила при издаване на оспореното решение. Преди постановяване на неблагоприятното решение на жалбоподателя „МИЛКИ ГРУП БИО“ ЕАД е предоставена възможност да

упражни правото си на участие в административното производство и да представи възражения, съгласно чл. 22, § 6 от Регламент (ЕС) № 952/2013, приложим и при решения, вземани без предварително заявление, на основание чл. 29 от същия регламент

На дружеството е изпратено уведомление за намерението на митническия орган да постанови решение за промяна на тарифното класиране на декларираната стока, като са изложени основанията за предстоящото решение и са представени относимите материали, включително резултатите от извършената митническа лабораторна експертиза № 24/11.09.2020 г./30.12.2020 г. На жалбоподателя е предоставен законоустановеният срок за представяне на становище и възражения, с което е гарантирано правото му на защита в административната фаза.

От материалноправна страна спорът по делото се свежда до правилното тарифно класиране на процесната стока – „IFFCO HQPO 36/39“ – палмова мазнина, декларирана с митническа декларация MRN 20BG001007022525R5 от 24.08.2020 г. и до това дали същата представлява обикновено рафинирано палмово масло по смисъла на позиция 1511 от Комбинираната номенклатура или продукт, претърпял допълнителна обработка – текстуриране, поради което следва да бъде класиран в позиция 1517.

Съгласно чл. 56 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Съюза, дължимите вносни мита се основават на Общата митническа тарифа. По силата на чл. 57, § 1 от същия регламент „тарифно класиране“ означава определяне на подпозицията или последващото подразделение на Комбинираната номенклатура, в което следва да бъдат класирани стоките. Комбинираната номенклатура е установена с Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета относно тарифната и статистическата номенклатура и Общата митническа тарифа.

Тарифното класиране на стоките се извършва съобразно Общите правила за тълкуване на Комбинираната номенклатура. Съгласно правило 1 от Общите правила за тълкуване за правни цели класирането се определя съобразно термините на позициите и забележките към разделите или главите. Съгласно правило 6 класирането в подпозициите на една и съща позиция се определя съобразно термините на тези подпозиции и забележките към тях, като се прилагат съответно предходните правила.

Съгласно трайната практика на Съда на Европейския съюз решаващият критерий при тарифното класиране на стоките следва да се търси в техните обективни характеристики и свойства, определени към момента на митническото оформяне. Допълнителното предназначение на продукта може да бъде взето предвид единствено когато произтича от неговите обективни характеристики и свойства. Именно тези критерии следва да бъдат приложени при преценката за правилността на извършеното от митническия орган тарифно класиране.

В настоящия случай спорът е относно приложението на позиция 1511 и позиция 1517 от глава 15 на Комбинираната номенклатура.

Позиция 1511 обхваща палмовото масло и неговите фракции, дори рафинирани, но без допълнителна обработка. Класирането в тази позиция предполага продуктът да представлява палмово масло или негови фракции, които не са претърпели обработка, променяща физическата им структура и характеристиките им извън обичайното рафиниране.

От друга страна, позиция 1517 включва хранителни препарати от мазнини и масла или техни фракции, включително продукти, получени от една единствена мазнина или масло,

когато същите са претърпели допълнителна обработка, каквато е например текстурирането. Съгласно Обяснителните бележки към Хармонизираната система към позиция 1517 в тази позиция попадат продуктите, известни като „shortenings“, получени от масла или мазнини чрез текстуриране.

В конкретния случай административният орган е приел, че процесният продукт „IFFCO HQPO 36/39“ представлява палмов шортънинг, тъй като същият е съставен от палмово масло или негови фракции, химически непроменени, но е претърпял допълнителна физическа обработка – текстуриране, довело до промяна на структурата и консистенцията му. Именно на това основание митническият орган е определил код по КН/Т. 1517 90 99 90, вместо първоначално декларирания тарифен код.

Следователно предмет на съдебната проверка е дали по делото са налице доказателства, установяващи, че процесната стока е преминала допълнителна обработка, различна от рафинирането, и дали тази обработка представлява текстуриране по смисъла на тарифната номенклатура, обуславящо класирането ѝ в позиция 1517.

Съдът съобразява и Решение на Съда на Европейския съюз от 15.06.2023 г. по дело C-292/22, постановено по преюдициално запитване, свързано с тарифното класиране на продукти от рафинирано палмово масло, предлагани като „палмов шортънинг“, както и с въпроса относно значението на процеса по текстуриране при определяне на приложимата тарифна позиция. В посоченото решение Съдът на Европейския съюз приема, че продукти, получени от палмово масло или негови фракции, които са претърпели допълнителна обработка чрез текстуриране, следва да бъдат класирани в позиция 1517 от Комбинираната номенклатура, а не в позицията, предназначена за обикновени рафинирани масла и мазнини. СЕС приема, че решаващо значение има установяването на обективните характеристики на продукта и наличието на обработка, различна от обикновеното рафиниране.

Съдът на Европейския съюз е посочил, че текстурирането представлява процес, при който се изменя текстурата или кристалната структура на мазнината, като именно това изменение води до получаване на продукт с различни физични характеристики от тези на обикновеното рафинирано палмово масло. В този смисъл, когато продуктът представлява „shortening“, получен чрез текстуриране на палмово масло или негови фракции, същият попада в обхвата на позиция 1517.

Настоящият спор е относим към същата правна проблематика, доколкото се отнася до тарифното класиране на продукт „IFFCO HQPO 36/39“ – палмова мазнина, като спорът между страните е дали процесният продукт представлява само рафинирано палмово масло, подлежащо на класиране в позиция 1511, или е претърпял допълнителна физическа обработка – текстуриране, вследствие на което следва да бъде класиран като хранителен препарат по позиция 1517. Поради това изводите, направени от СЕС по дело C-292/22, са относими към настоящото производство както относно тълкуването на понятието „текстуриране“, така и относно необходимостта при тарифното класиране да бъдат изследвани конкретните обективни характеристики и свойства на стоката към момента на митническото оформяне.

Неоснователен е доводът на жалбоподателя, че Обяснителните бележки към Хармонизираната система не могат да бъдат използвани при извършване на тарифното класиране. Действително, същите не представляват самостоятелни нормативни актове със задължителна сила, равностойна на тази на текста на Комбинираната номенклатура.

Същевременно съгласно постоянната практика на Съда на Европейския съюз Обяснителните бележки към Хармонизираната система и към Комбинираната номенклатура представляват важни средства за тълкуване, които допринасят за еднаквото прилагане на Общата митническа тарифа и могат да бъдат използвани за изясняване на съдържанието и обхвата на отделните тарифни позиции, доколкото са съвместими с текста на номенклатурата.

В настоящия случай Обяснителните бележки към позиция 1517 не разширяват нейния обхват, а единствено изясняват съдържанието на понятието „хранителни препарати“ от мазнини и масла. В тях изрично е посочено, че позиция 1517 включва препарати, получени от една единствена мазнина или масло или от техни фракции, които са претърпели допълнителна обработка, включително чрез текстуриране. Посочено е също така, че в тази позиция попадат продуктите, известни като „shortenings“, получени от масла или мазнини чрез текстуриране, докато от нея се изключват несмесените мазнини и масла, които са само рафинирани без последваща обработка. Именно това разграничение е от значение в настоящия спор – дали процесната стока представлява единствено рафинирано палмово масло или негови фракции, или е претърпяла допълнителна физическа обработка, довела до промяна на текстурата и кристалната структура, поради което представлява продукт от обхвата на позиция 1517.

Съдът приема, че процесната стока „IFFCO HQPO 36/39“ – палмова мазнина, не следва да бъде класирана в първоначално декларирания код по КН, относим към позиция 1511, предназначена за палмово масло и неговите фракции, дори рафинирани, но без допълнителна обработка. От събраните по делото доказателства, включително от МЛЕ № 24_11.09.2020/30.12.2020 г. и изслушаните съдебно-химически експертизи, се установява, че продуктът представлява рафинирано, избелено и дезодорирано палмово масло или негови фракции, което е претърпяло допълнителна физическа обработка – текстуриране, водещо до промяна на физическата му структура и придобиване на характеристиките на палмов шортънинг. Следователно процесният продукт се различава от обикновеното рафинирано палмово масло по позиция 1511, поради което правилно митническият орган е приел, че същият следва да бъде класиран в позиция 1517, код по КН/Т. 1517 90 99 90.

Съдът приема за установено, че процесната стока „IFFCO HQPO 36/39“ представлява продукт от палмово масло или негови фракции, които не са претърпели химическа промяна, но са били подложени на допълнителна физическа обработка, изразяваща се в текстуриране. Този извод се извежда от съвкупната преценка на резултатите от митническата лабораторна експертиза, изслушаните съдебно-химически експертизи и представените по делото доказателства.

От една страна, химическите показатели на продукта установяват, че същият представлява рафинирано, избелено и дезодорирано палмово масло или негови фракции, без наличие на данни за промяна на химичния състав на мастната фаза. От друга страна, изследваните физични характеристики на продукта показват наличие на свойства, различни от тези на обикновено рафинирано палмово масло – хомогенна структура, пластична до твърда консистенция при стайна температура, гладка текстура и липса на разслояване.

От заключението на вещото лице д-р инж. хим. С. Г. се установява, че промяната в консистенцията на продукта след нагряване до 70°C и последващо охлаждане се дължи на разрушаване на първоначалната кристална структура и формиране на различна

кристална организация. Вещото лице посочва, че подобно поведение е характерно за мазнини, претърпели физическа модификация чрез текстуриране (пластифициране), при което чрез контролирано охлаждане и механично въздействие се създава стабилна и хомогенна структура.

Същевременно и първата съдебно-химическа експертиза, изготвена от вещото лице инж. А. Д., макар да поставя въпроси относно липсата на стандартизирана методика за самостоятелно доказване на текстуриране чрез пенетрация, потвърждава, че изследваният продукт представлява палмова мазнина, като обсъжда необходимостта от доказване на допълнителна обработка извън обикновеното рафиниране.

При тази съвкупна преценка на доказателствата съдът приема, че процесният продукт не представлява обикновено рафинирано палмово масло, попадащо в позиция 1511 от КН, а продукт, получил характеристики на палмов шортънинг вследствие на допълнителна физическа обработка – текстуриране. Именно тази промяна в структурата и физичните свойства на мазнината обуславя различното тарифно третиране и класирането ѝ в позиция 1517.

Представените от жалбоподателя търговски документи и обозначения на продукта не могат да определят самостоятелно тарифното му класиране, тъй като при прилагането на Комбинираната номенклатура решаващи са обективните характеристики и свойства на стоката към момента на митническото оформяне, а не търговското наименование или волята на страните по търговската сделка. Доказателства, които да опровергават тези изводи и да установяват, че процесният продукт представлява единствено рафинирано палмово масло без допълнителна обработка, не бяха ангажирани от жалбоподателя.

Съдът съобразява заключенията на вещите лица, като приема, че самото измерване на твърдостта или консистенцията на мазнината чрез пенетрация не би могло самостоятелно да определи нейния вид и произход, нито само по себе си да докаже наличието на текстуриране. Този извод съответства и на изложеното от вещото лице инж. А. Д., според което липсва отделна стандартизирана и валидирана методика, узаконена като БДС, която единствено чрез пенетрационно измерване да установява извършена допълнителна обработка.

Това обаче не означава, че резултатите от проведеното изследване са лишени от доказателствено значение. При извършеното от митническата лаборатория изследване не е направен извод единствено въз основа на получена стойност на пенетрация, а е извършена комплексна оценка на характеристиките на процесната стока – химичен състав, физично състояние, консистенция, хомогенност, поведение при термична обработка и промени в структурата след разтопяване и последващо охлаждане.

Съдът приема, че методът AOCS Cc 16-60 следва да бъде разглеждан като един от използваните аналитични способности при комплексното изследване на продукта, а не като единствено и самостоятелно доказателство за наличието на текстуриране. В съвкупност с останалите лабораторни резултати и заключенията на вещите лица той представлява относима информация относно физичните характеристики на процесната мазнина. Ето защо съдът намира, че възраженията на жалбоподателя относно използването на метода AOCS Cc 16-60 не водят до извод за недоказаност на извършеното тарифно класиране.

Съдът съобразява и Решението на Съда на Европейския съюз от 15.06.2023 г. по дело C-292/22, постановено по спор относно тарифното класиране на продукти от рафинирано палмово масло, описвани като „палмов шортънинг“, и относно допустимостта на методи

за установяване на текстуриране. В него СЕС приема, че когато Комбинираната номенклатура, Обяснителните бележки към КН и ХС не предвиждат конкретен метод, стандарт или фиксирани показатели за установяване на промяна в текстурата или кристалната структура на даден продукт, митническите органи не са лишени от възможността да използват подходящи аналитични методи, чрез които да се установят обективните характеристики на стоката. Изборът на метода подлежи на съдебен контрол с оглед неговата приложимост и резултатите, които позволява да бъдат установени. В настоящото производство този въпрос е изследван чрез допуснатите и изслушани съдебно-химически експертизи. Първото вещо лице е посочило, че методът AOCS Сс 16-60 определя консистенция и твърдост на пластични мазнини, но сам по себе си не съдържа критерии за доказване на текстуриране, докато второто вещо лице е приело, че наличието на физическа модификация следва да се преценява чрез комплексна оценка на химичните и физичните характеристики на продукта, включително поведението му след термична обработка и последваща рекристализация. Съдът приема, че изводите относно характера на процесната стока не са основани единствено на измерването на консистенцията, а на съвкупната преценка на всички установени обективни характеристики на продукта.

Неоснователно е възражението относно липсата на компетентност и акредитация на Централната митническа лаборатория. Съгласно действащия към релевантния момент Устройствен правилник на Агенция „Митници“, Митническата лаборатория има правомощия да изследва, анализира и идентифицира стоки за целите на митническия контрол, включително за нуждите на тарифното им класиране по Комбинираната номенклатура на Европейския съюз. По делото не се установява нормативно изискване извършването на анализи за целите на митническото класиране да бъде възможно единствено от лаборатория, акредитирана по конкретен метод от ИА „БСА“.

Неоснователни са и възраженията на жалбоподателя относно начина на съхранение на пробата и извършването на изследването след изтичане срока на годност на продукта. Следва да се отбележи и че по делото не са ангажирани доказателства, от които да се установява, че в периода между вземането на пробата и извършването на лабораторното изследване са настъпили промени в нейния състав или физични характеристики, които да компрометират резултатите от анализа. Не се установява нарушаване на целостта на опаковката, подмяна на пробата или неспазване на установените правила за съхранение. Само по себе си изтичането на по-продължителен период от време между пробовземането и изследването не води автоматично до негодност на доказателствения резултат, доколкото липсват конкретни данни, че това е оказало влияние върху установените характеристики на продукта.

От доказателствата по делото се установява, че пробата е взета по надлежния ред още на 25.08.2020 г., непосредствено след приемането на митническата декларация, като действията по пробовземането са документирани с акт и протокол. Жалбоподателят не е оспорил редовността на пробовземането в административната фаза, нито е представил доказателства, че пробата е била компрометирана, подменена или съхранявана при условия, които биха могли да променят нейните съществени характеристики. Само по себе си обстоятелството, че лабораторното изследване е извършено на по-късен етап, не е достатъчно да обоснове извод за недостоверност на резултатите, още повече че не са ангажирани доказателства, установяващи настъпили промени в структурата или състава на изследвания материал вследствие на

съхранението му.

В случая резултатите от изследванията на ЦМЛ са част от доказателствения материал по делото и следва да бъдат преценени наред с останалите доказателства, включително изслушаните съдебно-химически експертизи. От тях се установява, че процесният продукт представлява рафинирано, избелено и дезодорирано палмово масло, като спорният въпрос е дали същото е претърпяло допълнителна физическа обработка, водеща до промяна на текстурата и кристалната му структура. Именно по този въпрос съдът извършва преценка въз основа на съвкупността от всички събрани доказателства. Настоящият съдебен състав съобразява и трайно установената и непротиворечива практика на Върховния административен съд по аналогични спорове: в Решение № 2188/04.03.2025 г. по адм. дело № 567/2025 г. на ВАС I отделение, Решение № 2062/04.03.2025г. по адм. дело № 11766/2024 г. на ВАС Осмо отделение, Решение № 829/04.02.2025 г. по адм. дело № 9573/2024 г. на ВАС I отделение, Решение № 730/30.01.2025 г. по адм. дело № 11026/2024 г. на ВАС I отделение, Решение № 8542/09.07.2024. по адм. дело № 3103/2024 г. на ВАС Осмо отделение, Решение № 8538/09.07.2024 г. по адм. дело № 3426/2024 г. на ВАС, I отделение, в които е прието, че палмови мазнини тип „shortening“, получени чрез текстуриране, следва да бъдат класирани в позиция 1517 от КН.

След като правилно е определен код по КН/Т. 1517 90 99 90, законосъобразно административният орган е определил и размера на възникналите публични задължения. Не се спори относно размера на митническата стойност на стоката, нито относно начина на изчисляване на дължимите вземания. При приложимата ставка на вносно мито от 16 % и при определена митническа стойност 120 028,23 лв., дължимото мито възлиза на 19 204,52 лв. След приспадане на вече заплатеното мито, правилно е определена сума за допълнително вземане под отчет и досъбиране в размер на мито в размер на 8 401,98 и на ДДС в размер на 1 680,39 лв.

Не се установява нарушение на принципа на пропорционалност или на целта на закона. Целта на митническия контрол е да се осигури правилното прилагане на Общата митническа тарифа, равнопоставеността на икономическите оператори и събирането на дължимите публични вземания. Оспореното решение преследва именно тази цел – установяване на действителното тарифно класиране на процесната стока и определяне на дължимите мито и ДДС въз основа на нейните обективни характеристики.

С оглед изложеното съдът намира, че оспореното Решение рег. № 32-96568/24.03.2021 г. на директора на ТД „Южна морска“ в Агенция „Митници“ (понастоящем ТД Митница Б.) е издадено от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при спазване на административнопроизводствените правила, в съответствие с материалноправните разпоредби и с целта на закона. Не са налице основания за отмяна по чл. 146 от АПК. Жалбата следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 3 от АПК право на разноски има ответникът. На основание чл. 144 от АПК във връзка с чл. 78, ал. 8 от ГПК, чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, в полза на Агенция „Митници“ следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение. Съдът съобразява фактическата и правна сложност на делото, продължителността на съдебното производство, наличието на специфичен спор по прилагане на правото на Европейския съюз, обема на събраните доказателства, извършената от процесуалния представител на ответника работа, както и материалния интерес по делото. Предвид

изложеното следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 230,08 евро (450 лв.).

Освен това, следва да бъде осъден жалбоподателят да внесе по сметка на АССГ сумата от общо 250,90 евро (**490,72 лв.**) за допълнителен депозит за възнаграждение на вещото лице по допуснатата съдебно-химическа експертиза, за която сума е бил задължен със съдебни определения, но не е внесъл. Н. на определения депозит не освобождава страната от отговорността за разноските.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, във връзка с чл. 220 от Закона за митниците, Административен съд София-град, Трето отделение, 36 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Милки Груп Био“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], ет. 5, ап. 12, представлявано от П. Д. П., срещу Решение рег. № 32-96568/24.03.2021 г., издадено от директора на Териториална дирекция „Южна Морска“ в Агенция „Митници, понастоящем Териториална дирекция Митница Б..

ОСЪЖДА „Милки Груп Био“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Агенция „Митници“ разноски по делото в размер на 230,08 (двеста и тридесет евро и 8 евроцента) евро, представляващи юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА „Милки Груп Био“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], да заплати по сметка на Административен съд София-град сумата в размер на 250,90 (двеста и петдесет евро и 90 евроцента) евро, представляваща невнесен депозит за възнаграждение на вещо лице по допуснатата съдебно-химическа експертиза.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ: